

vasaku käe haardeulatuses hoidis, et parem käsi oleks suudlejatele vaba. Selleks aga, et temaga oleks alati üks üliharuldane topaas, mille ta oli kingiks saanud ühelt oma paljudest armukestest, lasi ta kivi oma põlvenaha alla õmmelda. Venemaa tsaaride triumfile valitsemises andsid värvi Tizian, Raffael, Leonardo, Caravaggio, Canaletto, Veronese, Rembrandt, Van Dyck, Rubens, Renoir, Monet, Matisse, Picasso, El Greco, Kandinsky – kroonitud pead olid kirklikud kunstikollektsionäärid.

“Võrreldes Katariina II aega tänapäevaga, tuleb nentida, et kõik on muutunud – oligarhid ostavad kunsti vaid iseendale, mitte rahvale. Aga ühel või teisel moel jõuab kunst lõpuks ikka muuseumisse,” räägib Piotrovski, olles samas skeptiline magnaat Roman Abramovitši miljonesse ulatuvate kunstiosude tuleviku suhtes. Piotrovski väidab, et pole teada isegi see, kas need jäävad Venemaale või lähevad välismaale. Mis puutub teemasse – kunst kui investeeering, ei hoiu mees sõnu tagasi. “Positiivne on see, et rahvas on hakanud mõistma kunsti tähtsust. Probleem tekib aga siis, kui hakatakse mõtlema, et kunst on eraomand ja raha sünonüüm. Siit saavad alguse lahingud, kellele kunst kuulub. Minu arvates peaksid kunstiteosed kuuluma rahvale. Ja investeeering on õigustatud vaid juhul, kui kunsti ostetakse kire või metseenluse pärast. Kui kunsti ostetakse vaid investeeeringu pärast, on see tehing määratud läbi kukkuma, sest kunstiturg on kummaline ja pole just alati kerge müüa õiget asja õige hinnaga,” kinnitab direktor, olles veendunud, et muuseumid on sellepärast nii edukad, et need peegeldavad kunsti kõige demokraatlikumat vormi.

“Ermitaažil on kõigile midagi pakkuda. Selles mõttes on muuseum kõigile mõeldud ja see on populaarsem kui näiteks teater, kuna teatris on ruum ja aeg limiteeritud,” selgitab professor Piotrovski ja tunnustab irooniliselt, et Ermitaaž on tema hobi. “Muuseum võtab kogu mu vaba aja, vaid mõned harvad tunnid saan pühendada akadeemilisele tegevusele, lugemisele ja kirjutamisele.” Mees töötab ka Kairo Ülikoolis ning on kirklik karavanijuht ekspeditsioonidel.

Milline on aga Ermitaaži edu saladus? See on muuseum, millele on pühendatud ajakiri ja raadiojaam, kust igal hommikul kostab kong ekspositsiooni avamise kohta – helind, mis sarnaneb Stock Exchange'i omaga. “On väga oluline näidata, et ollakse edukad. Raha ei anta kerjajatele, vaid nendele, kes on populaarsed. Saada raha ja toetusi, see on alati keeruline olnud. Riik, eriti pärast Nõukogude Liidu lagunemist, toetas vähe. Nii siis alustasime me sõprade ja annetajate süsteemi loomist, mis omakorda stimuleeris riiki, et nad meid toetaksid,” selgitab direktor, olles uhke, et vene naftamagnaat Vladimir Potanin on muuseumi usalduskomisjoni esimees. Komisjoni kuuluvad veel lord Jacob Rotschild ja IBM Europe'i tegevjuht Stanley Litow.

Paljud kuulsad ja nimekad inimesed kogu maailmast ostavad ja kingivad muuseumile väärtuslikke kunstiteoseid. Ja tänu Piotrovski revolutsioonilisele filosoofiale on Ermitaaži fondid viimase 16 aasta jooksul 20 korda kasvanud. Aasta eelarve on kasvanud miljoni dollarini. Mees on veendunud, et muuseumid peaksid taas muutuma pühadeks paikadeks nagu kirikud, mitte olema kommertsasutused nagu Disneyland.

Esimest korda teatab direktor Gentlemanile, et on Hollandi arhitekti Rem Koolhaasiga välja töötamas erilist stuudiot, mis aitaks kaasa muuseumi funktsioneerimisele. “Analüüsid, mis me oleme äsja teinud, näitavad, et oleks vaja panna muuseum funktsioneerima nii, et see ei väljendaks pelgalt majanduslikku huvi. On oluline osata raha ära unustada ja kontsentreeruda ainu-

“Madonna Litta”
LEONARDO DA VINCI
1490

“Flora”
REMBRANDT
1634

“Naine puuviljaga”
PAUL GAUGUIN
1893